

VISTA
college

SONDE(VOEDING)

SONDEVOEDING

- Voeding toedienen via een sonde die in de maag of in de darmen ligt
- Voorkomen ondervoeding /voedingstoestand verbeteren

INDICATIES

-NIET KUNNEN ETEN

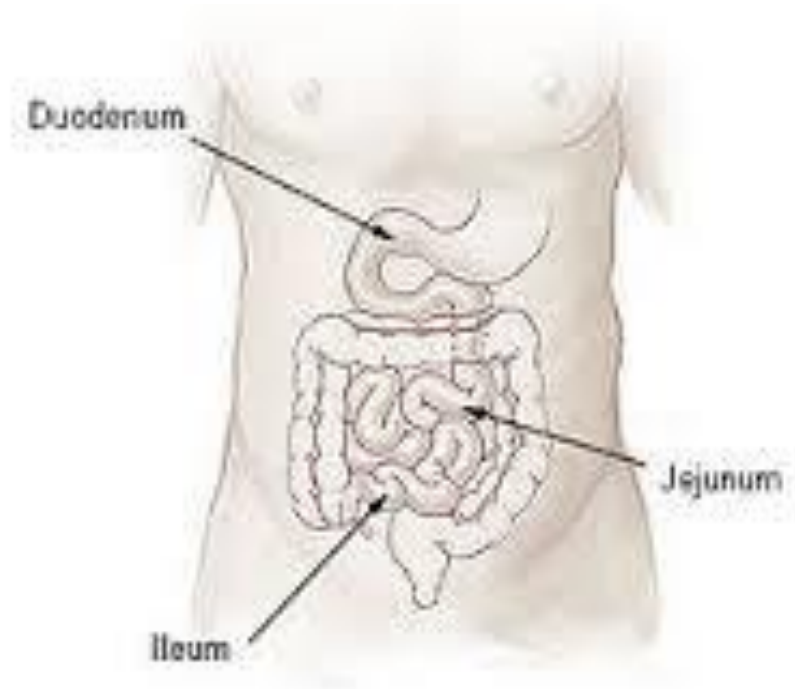
-NIET MOGEN ETEN

- Problemen met slikken en/of kauwen
- Aandoening slokdarm
- Aandoening maag of darmen
- Bij verminderde eetlust
- Bij cliënten die risico lopen op wonden/decubitus of grote operatie moeten ondergaan

MANIEREN VAN TOEDIENEN (TOEDIENINGSWEG)

- Sonde via de neus
 - neus-maagsonde
 - neus-duodenum sonde of neus-jejunum sonde
- Sonde via buikwand direct in maag of darm
 - PEG sonde (percutane endoscopische gastrostomie)
 - PEG-J sonde (en uitgang in maag en in dunne darm)
 - PEJ-sonde (rechtstreeks in de dunne darm)
 - PRJ-sonde (rechtstreeks in de dunne darm maar op andere manier)

ANATOMIE VAN DE DARM

TOEDIENEN VAN SONDEVOEDING (MANIEREN)

- Met een spuit / trechter
- Uit een fles of zak
 - onder invloed van zwaartekracht
 - met een voedingspomp

- Continu = 24 uur druppelsgewijs
- Intermitterend = een deel van een etmaal continu druppelsgewijs
- Bolus = in porties meestal via spuit/trechter

SOORTEN, BEREIDEN EN BEWAREN SONDEVOEDING

- Volwaardige voeding
- Meestal vloeibare kant-en-klaar sondevoeding
- Controleer houdbaarheidsdatum en wijze van bewaren
- Na opening in koelkast (afgesloten / 4-7 graden) max 24 uur; er zijn uitzonderingen!
- Een aangehangen fles/pack mag maximaal 24 uur aanhangen

ADVIEZEN ONGANG MET CLIËNTEN DIE SONDE (VOEDING) KRIJGEN

- Neem de tijd en laat je niet storen
- Wees kalm en zelfverzekerd
- Wat vindt cliënt prettig; denk aan houding, omgeving
- Bereid cliënt goed voor

DOORSPOELEN VAN DE SONDE/PEG-KATHETER

- Om dichtslibben sonde te voorkomen
- Voor en na elke voeding
- Voor en na toedienen van medicijnen
- 4-6 x daags
- Doorspoelen met spuit met 20-30 ml lauwwarm kraanwater

MEDICIJNEN VIA SONDE/PEG-KATHETER

- Altijd na overleg met apotheker/arts
- Soms kan langs sonde nog medicatie geslikt worden
- Liefst in vloeibare vorm
- Alleen mengen met water nooit met voeding
- Indien meerdere medicijnen; afzonderlijk toedienen en tussendoor spoelen met 5 ml water. Of overleg over de verenigbaarheid

DRUPPELSNELHEID SONDEVOEDING

- **Berekening aantal druppel per minuut als de sondevoeding via een druppelsysteem wordt toegediend**

- 1 ml sondevoeding bevat 16-20 druppels

- Formule:

aantal toe te dienen ml X druppels per ml

----- = aantal druppels per minuut

tijd in minuten

DRUPPELSNELHEID SONDEVOEDING

- Berekening inloopsnelheid als de sondevoeding via een voedingspomp wordt toegediend. Wordt ingesteld in ml ! en niet in druppels.
- Formule;

aantal toe te dienen ml

----- = aantal ml per uur

aantal uur

- Gebruik evt tabel voor hoeveelheid voeding per voedingspomp

AANDACHTSPUNTEN VERZORGING CLIËNT MET SONDEVOEDING

- Fixatie sonde/PEG-katheter
- Verandert defecatiepatroon
- Controle gewicht, huidturgor, urineproductie
- Mondverzorging <-> ontsteking tandvlees / mondslijmvlies
 - droge mond
 - (kunst)gebit min. 2x daags
 - als poetsen niet kan dan met gazen en mondspoeling of NaCl
 - lipbalsem
- Vervanging sonde/PEG; niet routinegewijs, alleen als aanleiding. Fabrikant geeft verblijfsduur aan.

ONDERHOUD EN REINIGING MATERIALEN

- Toedieningssysteem;
 - 1x per 24 uur.
 - als met tussenpozen gedurende één dag dan doorspoelen met water en in bakje in koelkast
- Spuiten:
 - 1x per 24 uur. (als alleen voor water dan vaak 2-3x per week)
 - reinig in sopje. Leg stamper/huls los van elkaar te drogen
- Afsluitdopje:
 - als vast aan sonde – reinig elke keer voor terugplaatsen
 - los dopje 1x per 24 uur

COMPLICATIES BIJ SONDEVOEDING

- Mechanische problemen
 - sonde/PEG is verstopt
 - irritatie neus, keel, slokdarm
 - prikkelhoest
- Mond maag of darmproblemen
 - irritatie mondholte
 - misselijk, braken
 - diarree
 - obstipatie
 - uitdroging
 - maagretentie
- Problemen stofwisseling
 - refeeding
 - tekort aan vitamines, mineralen...
 - gewichtsverlies

VERSTOPTE SONDE

- Oorzaken:
 - knik in sonde/PEG
 - te dunne sonde/PEG
 - niet goed doorgespoeld
- Voorkomen preventief
 - juiste maat sonde/PEG bv bij dikke voeding
 - zoveel mogelijk vloeibare medicatie
 - spoel min. 4-6x per dag met 20-30 ml kraanwater
 - in elk geval voor en na voeding ,voor en na medicatie
 - Let op bij vochtbeperking!
- Maatregelen
 - controle of geen knik
 - spuit met krachtige, pompende beweging sonde door met 5 ml spuitje + kraanwater.
Laat water even inweken.
 - rol sondeslang voorzichtig tussen duim en wijsvinger

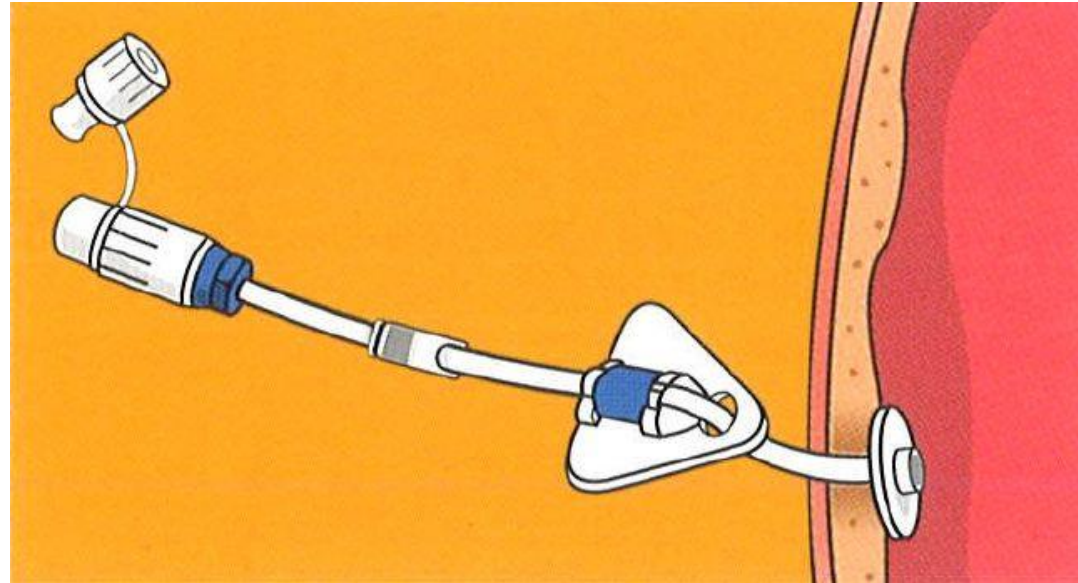
SONDE DOOR DE BUIKWAND(PEG-KATHETER) INDICATIES

- Langdurig gebruiken van sondevoeding
- Betere behandeling van de primaire aandoening
- Er zijn contra indicaties voor sonde via neus

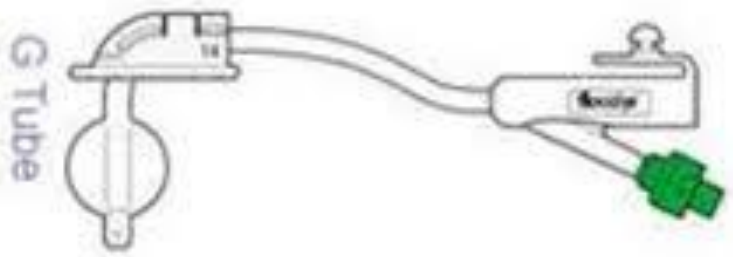
SONDE DOOR DE BUIKWAND(PEG-KATHETER) VOORDELEN

- Kleinere kans op dislocatie
- Kleine kans op aspiratie en daardoor op luchtweginfecties
- Geen neus – keel irritaties
- Onzichtbaar voor omgeving
- Sonde is wijder waardoor dikkere voeding mogelijk, per portie toedienen gaat sneller, toedienen medicatie gaat beter.

SONDE DOOR BUIKWAND MET INTERNE EN EXTERNE FIXATIEDISK

SONDE DOOR BUIKWAND MET FIXATIEBALLON

"Button"

SONDE DOOR BUIKWAND(PEG-KATHETER) COMPLICATIES

- Complicaties die algemeen bij sondevoeding kunnen optreden
- Complicaties vlak na het inbrengen van de sonde
 - lucht in buikholte
 - infectie wond
 - pijn
- Latere complicaties door problemen met fistel
 - lekkage via de fistel
 - bloeden van de fistel
 - huidirritatie
 - infectie
 - drukplekken

VERZORGEN SONDE DOOR BUIKWAND

- Maak onderscheid in periode direct na plaatsing en langere termijn.
- Volg /vraag om instructies met betrekking tot draaien en dompelen van de sonde.